ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1974

Vyhlásené: 10.06.1974 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

60

SMERNICE
Ústrednej rady odborov
o postavení a úlohách ROH pri spoločenskej kontrole závodného stravovania a pri zabezpečovaní jeho rozvoja

Závodné stravovanie je neoddeliteľnou súčasťou starostlivosti o pracujúcich. Jeho poslaním je zabezpečovať vo všetkých pracovných smenách stravu zodpovedajúcu zásadám správnej výživy a tým pomáhať k obnove síl pracovníkov a upevňovaniu ich zdravia. VIII. všeodborový zjazd vo svojom uznesení zdôraznil nevyhnutnosť venovať významnú pozornosť závodnému stravovaniu. Odborové orgány musia pôsobiť na zvýšenie kultúry a hygienickej úrovne stolovania, sortimentu a kvality jedál cez prestávky, a to v druhých i tretích smenách. Pri zostavovaní kolektívnych zmlúv pôsobiť na rozšírenie siete závodných jedální, kantín a automatov pre rýchle občerstvenie na pracoviskách a súčasne dbať, aby sa prostriedky z fondu kultúrnych a sociálnych potrieb lepšie využívali v prospech závodného stravovania. Úlohou odborových orgánov všetkých stupňov teda je iniciatívne pôsobiť na rozvoj a skvalitňovanie závodného stravovania a vykonávať spoločenskú kontrolu Revolučného odborového hnutia nad jeho zabezpečovaním. Pri tejto činnosti vychádzajú odborové orgány z nariadenia vlády ČSSR č. 25/1974 Zb. o závodnom stravovaní, zo stanov ROH a metodických pokynov Ministerstva obchodu ČSR a Ministerstva obchodu SSR vydaných po dohode s Českou odborovou radou a Slovenskou odborovou radou. Pri plnení úloh na úseku závodného stravovania odborové orgány úzko spolupracujú so štátnymi a hospodárskymi orgánmi a aktívne podporujú ich opatrenia na ďalší rozvoj závodného stravovania. Na podporu rozvoja a skvalitňovania závodného stravovania a na prehlbovanie systému spoločenskej kontroly ROH pri jeho zabezpečovaní podľa § 20 nariadenia vlády ČSSR č. 25/1974 Zb. o závodnom stravovaní (ďalej len „nariadenie vlády“) a v súlade s ustanovením § 140 Zákonníka práce Ústredná rada odborov ustanovuje:

Časť I

Základným článkom Revolučného odborového hnutia pri vykonávaní spoločenskej kontroly na úseku závodného stravovania je odborová organizácia na závodoch.

Odborová organizácia pôsobí na to, aby hospodárske vedenie plánovite utváralo podmienky zabezpečenia rozvoja závodného stravovania pre pracujúcich vo všetkých smenách.

Členovia ROH v súlade so znením stanov ROH prerokúvajú a schvaľujú na svojich členských schôdzach zásadné otázky týkajúce sa zabezpečovania rozvoja závodného stravovania. Na plnenie tejto úlohy

1. Závodný výbor ROH
   a) prerokúva s vedením organizácie:
   - spôsob stravovania pracovníkov v priebehu pracovných smien a možnosti skvalitňovania doterajších foriem,
   - zriaďovanie závodných kuchýň, jedální, kantín, bufetov a pomocných hospodárstiev a možnosti združovania prostriedkov na výstavbu a prevádzku spoločného zariadenia závodného stravovania,

- zlepšovanie organizácie závodného stravovania s cieľom zamedziť straty pri využívaní fondu pracovného času,
- otázky renovácie a rekonštrukcie zariadenia závodného stravovania, investičné zámery výstavby a rozšírenie alebo zriadenie závodného stravovania pri rekonštrukcii závodu,
- vybavenie závodných jedální zariadením potrebným na zvýšenie kultúry stolovania,
- odstránenie závažných nedostatkov v dodržiavaní hygienických a zdravotníckych predpisov pred ich oznámením okresnému hygienikovi,
- podmienky stravovania pracovníkov v závodných jedálňach iných organizácií alebo dovážanie jedál zo závodných jedální iných organizácií, príp. z podnikov reštauračného stravovania,
- využitie jestvujúcich kapacít závodných kuchýň a jedální a možnosti poskytovania stravovania pracovníkom iných organizácií,
- opatrenia na ďalší rozvoj závodného stravovania, ktoré sa majú zahrnúť do kolektívnej zmluvy,
- výšku finančného limitu na spotrebu surovín a ceny doplnkových jedál,
- zameranie a rozsah činnosti pomocného hospodárstva pri závodnom stravovaní,
- počty a kvalifikačnú štruktúru pracovníkov v zariadení závodného stravovania, ich odmeňovanie a zvyšovanie ich kvalifikácie,
- zapájanie pracovníkov zariadenia závodného stravovania do socialistickej súťaže a spôsob ich hodnotenia a odmeňovania (vo vnútrozávodnej súťaži i v súťaži organizovanej okresnou odborovou radou),
- výchovu pracujúcich v zásadách správnej výživy, dodržiavania kultúry stolovania a ochrany majetku v socialistickom vlastníctve; b) spolurozhoduje s vedením organizácie:
- o určení prestávok na jedenie a oddych v priebehu pracovných smien,
- o uzavieraní dohôd s inými organizáciami o stravovaní ich pracovníkov, prípadne vyváraní jedál za účelom dovozu do jedální týchto organizácií,
- o opatreniach, ktoré sa majú zahrnúť do kolektívnej zmluvy na zabezpečenie rozvoja závodného stravovania,
- o poskytovaní príspevku z fondu kultúrnych a sociálnych potrieb na závodné stravovanie v súlade s nariadením vlády,
- o náhradnom stravovaní pracovníkov v reštauračných podnikoch (v prípadoch, keď iné formy závodného stravovania nie sú možné); c) prerokúva na členskej schôdzi základných organizácií ROH všetky zásadné otázky týkajúce sa závodného stravovania, najmä:
- správy o stave závodného stravovania a opatrenia na jeho ďalší rozvoj,
- poskytovanie príspevku z fondu kultúrnych a sociálnych potrieb na závodné stravovanie v súlade s nariadením vlády,
- určenie finančného limitu na spotrebu surovín na jedno hlavné jedlo; d) kontroluje:
- stav a úroveň služieb poskytovaných v zariadení závodného stravovania,
- kultúru a hygienu stolovania, čistotu a poriadok v priestoroch zariadenia závodného stravovania, dodržiavanie hygienických, zdravotných a bezpečnostných predpisov,
- dodržiavanie podávania jedál v určených prestávkach a času predaja v kantínach a bufetoch,
- spotrebu surovín, či zodpovedá určeným receptúram,
- sortiment výrobkov podávaných v kantínach a dodržiavanie platných cien, statočnosť predaja v súlade s nariadením vlády a metodickými pokynmi ministerstiev obchodu,
- dodržiavanie určeného finančného limitu na prípravu hlavného jedla,
- využívanie prostriedkov fondu kultúrnych a sociálnych potrieb na zvyšovanie kvality podávaných pokrmov,
- plnenie plánu generálnych a bežných opráv zariadenia závodného stravovania a investičných zámerov pri výstavbe nových zariadení závodného stravovania,
- rentabilitu a účelnosť pomocného hospodárstva,
- dodržiavanie zmlúv s inými organizáciami pri zabezpečovaní závodného stravovania,
- spôsob zabezpečovania zvyšovania kvalifikácie pracovníkov v zariadení závodného stravovania,
- plnenie socialistických záväzkov, spôsob hodnotenia ich plnenia a odmeňovania vo vnútrozávodnej súťaži aj pri socialistickej súťaži organizovanej okresnou odborovou radou medzi jednotlivými zariadeniami závodného stravovania,
- plnenie opatrení z kolektívnej zmluvy na zabezpečenie rozvoja závodného stravovania.

2. Komisia pre závodné stravovanie pri závodnom výbore ROH
Závodný výbor ROH ustanovuje ako svoj iniciatívny pomocný orgán na vykonávanie spoločenskej kontroly Revolučným odborovým hnutím pri zabezpečovaní rozvoja závodného stravovania komisiu pre závodné stravovanie (ďalej len „komisia“), ktorá je poradným a výkonným orgánom závodného výboru ROH. Vo svojej činnosti sa komisia spravuje zásadami

pre výstavbu a činnosť komisií základných organizácií ROH schválenými Predsedníctvom Ústrednej rady odborov 12. januára 1972.
Ak sa v zariadení závodného stravovania stravujú pracovníci z iných organizácií, doplní sa komisia po dohode so závodným výborom ROH týchto organizácií členmi z ich radov.
V združených zariadeniach závodného stravovania sa komisia skladá po dohode so závodnými výbormi z radov stravníkov tých organizácií, ktoré sa na združenom zariadení zúčastňujú a majú uzavretú dohodu o stravovaní svojich pracovníkov. Komisia sa ustanoví pri závodnom výbore ROH tej organizácie, ktorá je prevádzateľom združeného zariadenia.
Komisia z poverenia závodného výboru ROH najmä:
- kontroluje prevádzku a hospodárenie zariadenia závodného stravovania, dodržiavanie hygienických a zdravotníckych predpisov a overuje všetky opatrenia prijaté na ďalší rozvoj závodného stravovania,
- pomáha vedeniu zariadenia závodného stravovania pri plnení jeho úloh a pri sústavnom zvyšovaní odbornej a politickej úrovne pracovníkov,
- vedie pracujúcich organizácie, najmä stravníkov k dodržiavaniu zásad správnej výživy, k udržiavaniu poriadku a čistoty v jedálni, dodržiavaniu disciplíny pri výdaji jedál, šetreniu majetku v socialistickom vlastníctve,
- predkladá závodnému výboru ROH návrhy na odstraňovanie nedostatkov zistených pri previerkach závodného stravovania a príp. predkladá na členskej schôdzi ROH správu o stave závodného stravovania,
- pripravuje stanoviská pre rokovanie závodného výboru ROH k všetkým otázkam týkajúcim sa závodného stravovania, najmä dáva podnety a odporúčania na jeho zlepšovanie,
- je oprávnená požadovať od vedenia zariadenia závodného stravovania prehľad o čerpaní súm určených na spotrebu potravín, ako aj informáciu o odstraňovaní chýb, na ktoré komisia upozornila, a o ďalších otázkach súvisiacich s organizáciou a prevádzkou závodného stravovania,
- je oprávnená prerokovať s vedúcim zariadenia závodného stravovania odstránenie zistených drobných chýb, o väčších chybách spisuje zápisnicu, ktorú predkladá na podpis vedúcemu zariadenia závodného stravovania a odovzdáva prostredníctvom závodného výboru ROH vedeniu organizácie,
- je oprávnená požadovať predloženie všetkých dokladov potrebných na vykonávanie spoločenskej kontroly, členovia komisie sú oprávnení nazerať do skladových záznamov a porovnávať ich so stavom zásob.
Členovia komisie sa pri výkone svojej funkcie musia spravovať smernicami o hygienickej a epidemiologickej starostlivosti pri spoločnom stravovaní.

Časť II

1. Okresné odborové rady

Okresné odborové rady iniciatívne pôsobia na rozvoj závodného stravovania v rámci okresu, organizujú v súčinnosti s organizáciami socialistickú súťaž kolektívov pracovníkov v zariadeniach závodného stravovania.
Pritom najmä:
- sledujú využívanie kapacít zariadenia závodného stravovania a zvyšovanie počtu stravníkov v závodných jedálňach,
- pomáhajú pri združovaní finančných prostriedkov, najmä malých organizácií, na zriaďovanie prevádzky združených zariadení závodného stravovania,
- pôsobia na malé organizácie, aby zriaďovali jedálne na pracoviskách a dovážali do nich jedlá z iných závodných kuchýň, prípadne z podnikov reštauračného stravovania,
- pomáhajú závodným výborom ROH presadzovať u vedení organizácií aj príslušného investora, aby sa pri výstavbe alebo modernizácii závodu a organizácií budovali v potrebnom rozsahu aj zariadenia pre závodné stravovanie,
- kontrolujú uplatňovanie zásady o poskytovaní závodného stravovania v priebehu pracovných smien, prípadne povolenie výnimky v zmysle § 9 ods. 3 nariadenia vlády,
- prerokúvajú samostatne každý prípad zrušenia alebo podstatného obmedzenia závodného stravovania (bez súhlasu okresnej odborovej rady nemožno závodné stravovanie zrušiť alebo podstatne obmedziť),[1])
- prerokúvajú s organizáciami zriadenie združených zariadení závodného stravovania, ich zrušenie alebo podstatné obmedzenie ich prevádzky,[2])

- spolupracujú s okresnými národnými výbormi a s okresnými ústavmi národného zdravia pri riešení úloh na úseku závodného stravovania a prerokúvajú s ONV nedostatky v zásobovaní závodného stravovania,
- kontrolujú dodržiavanie zásad určených pre stravovanie pracovníkov na poukážky v podnikoch reštauračného stravovania,
- organizujú socialistickú súťaž kolektívov pracovníkov závodného stravovania o najlepšiu závodnú jedáleň v rámci okresu podľa zásad Ústrednej rady odborov schválených na VI. plenárnej schôdzi ÚRO,
- najmenej raz do roka prerokúvajú celkovú úroveň závodného stravovania v okrese a prijímajú opatrenia na ďalší rozvoj závodného stravovania,
- hodnotia a zovšeobecňujú skúsenosti z úseku závodného stravovania a odovzdávajú ich základným organizáciám ROH,
- zriaďujú komisiu pre závodné stravovanie, ktorá je iniciatívnym a pomocným orgánom OOR pri plnení úloh na úseku závodného stravovania.

2. Ústredné výbory odborových zväzov

Ústredné výbory odborových zväzov rozpracúvajú úlohy z dokumentov vlády a Ústrednej rady odborov na ďalší rozvoj závodného stravovania v podmienkach odborového zväzu a zabezpečujú ich plnenie v nižších zväzových orgánoch.
Pritom najmä:
- spolupracujú s hospodárskymi partnermi pri vypracovaní odvetvových dokumentov, rozborov a koncepcií rozvoja závodného stravovania,
- kontrolujú prostredníctvom nižších zväzových orgánov vývoj závodného stravovania vo svojich odvetviach a uplatňujú u hospodárskych partnerov návrhy na odstraňovanie zistených nedostatkov,
- poverujú nižšie odborové orgány plnením úloh vyplývajúcich z prijatých dokumentov na podporu ďalšieho rozvoja závodného stravovania a vedú ich pritom k úzkej spolupráci s okresnými odborovými radami.

3. Česká odborová rada a Slovenská odborová rada

Kontrolujú plnenie dokumentov vlády a ÚRO na rozvoj závodného stravovania a spolupracujú s ministerstvami obchodu pri plnení ich úloh v oblasti metodického riadenia závodného stravovania.
Pritom najmä:
- sledujú a prerokúvajú plnenie dokumentov na rozvoj závodného stravovania vo svojich orgánoch,
- predkladajú stanoviská k odstraňovaniu zistených nedostatkov ÚRO, hospodárskym a štátnym orgánom,
- spolupracujú s ministerstvami obchodu pri vydávaní metodických pokynov na plnenie nariadenia vlády,
- poverujú všeodborové orgány úlohami pri plnení dokumentov na podporu ďalšieho rozvoja závodného stravovania a zúčastňujú sa na hodnotení výsledkov socialistického súťaženia pracovníkov závodného stravovania.

4. Ústredná rada odborov

Ústredná rada odborov kontroluje plnenie prijatých opatrení na rozvoj závodného stravovania a určuje základné úlohy odborových orgánov pri jeho zabezpečovaní.
Pritom najmä:
- hodnotí a zúčastňuje sa na vypracovaní zásadných smerov ďalšieho rozvoja závodného stravovania,
- spolupracuje s federálnymi ústrednými orgánmi pri vydávaní dokumentov na zabezpečovanie ďalšieho rozvoja závodného stravovania.

Časť III
Spoločné a záverečné ustanovenia

Zrušuje sa uznesenie Predsedníctva ÚRO z 22 .2. 1966 o úlohách odborov pri zabezpečovaní ďalšieho rozvoja závodného stravovania.

Účinnosť smerníc

Tieto smernice nadobúdajú účinnosť dňom vyhlásenia.

Predseda

Ústrednej rady odborov:

Hoffmann v. r.

1) § 5 nariadenia vlády.

2) § 17 ods. 2 nariadenia vlády.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.